

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/33/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4317210286
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4317210286.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Denisy Šaligovej, v právnej veci žalobcu: B. O. nar. XX. XX. XXXX, bytom T. X. XXX, proti žalovanému: Poštová banka, a. s., so sídlom Bratislava, Dvořákovo nábřeží 4, IČO: 31 340 890, zast. Advokátskou kanceláriou RELEVANS s. r. o., so sídlom Bratislava, Dvořákovo nábřeží 8A, IČO: 47 232 471, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a iné, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 8. novembra 2017 č. k. 9Csp/153/2017-57 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku týkajúcom sa určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 22. 09. 2015 je neplatná (výrok I.), ako aj vo výroku, ktorým bolo určené, že úverová zmluva zo dňa 22. 09. 2015 je bezúročná a bez poplatkov (výrok III.) p o t v r d z u j e .

Výrok o trovách konania m e n í tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 1/3.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy, uzavretá dňa 22. 09. 2015, číslo zmluvy: 1581201046, medzi žalobcom a žalovaným, je neplatná. V časti o určenie, že zmluva o spotrebiteľskom úvere, uzavretá dňa 22. 09. 2015, číslo: 1581201046, medzi žalobcom a žalovaným, je neplatná, žalobu zamietol. Určil, že úverová zmluva zo dňa 22. 09. 2015, číslo: 1581201046, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným, je bezúročná a bezpoplatková. Konanie v časti o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi finančné zadostučinenie 300 eur zastavil. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100%, ktorú je povinný zaplatiť žalobcovi žalovaný s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 52 ods. 2, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1, 2, § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 9 ods. 2, 7, § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a uviedol, že konanie v časti o zaplatenie finančného zadostučinenia 300 eur súd zastavil podľa § 144 a 146 ods. 1 CSP. Dokazovaním zistil, že dňa 22. 09. 2015 uzavrel žalobca so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 1581201046, na základe ktorej poskytol žalovaný žalobcovi spotrebiteľský úver vo výške 5.000 eur. Žalobca sa zaviazal splatiť úver v 108 mesačných splátkach po 88 eur (82 eur mesačná anuitná splátka a 6 eur poistenie schopnosti splácať úver) s termínom konečnej splatnosti úveru 15. 09. 2024, fixná úroková sadzba 13,90 % ročne, RPMN banky 14,90%, priemerná RPMN 11,01%, odplata za poskytnutie úveru 15,34% ročne, celková čiastka na vrátenie 8.683,82 eura. V zmluve o úvere sa v článku 2 nachádza prehľad záväzkov, o splatenie ktorých žalobca požiadal. Súčasne dňa 22. 09. 2015 uzavrel žalobca so žalovaným dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákonníka, ktorou dohodou sa podľa bodu 2.1. zabezpečuje pohľadávka banky voči dlžníkovi vzniknutá zo zmluvy o úvere č. 581201046, uzavretej 18.

09. 2015, najmä nárok banky na vrátenie poskytnutého úveru vo výške 5.000 eur na zaplatenie úrokov, úrokov z omeškania, poplatkov a nákladov banky spojených s uplatnením týchto nárokov zrážkami zo mzdy (bod 2.2) vo výške 88 eur mesačne, pričom zrážky zo mzdy môžu byť len do výšky ako pri výkone rozhodnutia a právo predložiť dohodu platiteľovi mzdy má banka vtedy, ak je dlžník v omeškaní. Niet pochybností o tom, že zmluva o úvere, ktorú žalobca so žalovaným uzavreli dňa 22. 09. 2015, je zmluvou spotrebiteľskou, čo žiadna zo strán ani nepopiera. Právny režim sa spravuje predovšetkým Zákonom o ochrane spotrebiteľa, aplikuje sa Občiansky zákonník všade tam, kde je to pre občana - spotrebiteľa výhodnejšie a zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Zmluva bola vyhotovená na formulári s obsahom a zmluvnými podmienkami vopred pripravenými vrátane úverových zmluvných podmienok bez možnosti žalobcu meniť text a podmienky zmluvy, a teda patrí táto úverová zmluva podľa obsahu nepochybne medzi spotrebiteľské zmluvy. Je to typová zmluva, v ktorej spotrebiteľ nemá možnosť meniť obsah a podmienky zmluvy. Zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa mal za účel zosúladiť slovenské zmluvné práva s európskym spotrebiteľským právom, hlavne s nepriamymi účinkami Smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o neprímeraných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Žalobca sa ako spotrebiteľ domáha súdnej ochrany, keď ako slabšej strane zmluvného vzťahu vznikli určité záväzky, podmienky ktorých obsah nemohol ovplyvniť. Neobstojí tá procesná obrana žalovaného, že žalobca neoznačil, ktoré náležitosti zmluvy majú absentovať, ktoré zmluvné podmienky sú neprijateľné, svoju žalobu neodôvodnil žiadnymi skutočnosťami, nepredložil žiadne dôkazy, ale len uviedol, že je neplatná pre množstvo neprijateľných podmienok, a preto je podľa žalovaného dohoda o zrážkach zo mzdy platná a platná je aj úverová zmluva so všetkými jej náležitosťami a podmienkami. Súd spotrebiteľskú zmluvu, zmluvné podmienky spotrebiteľskej zmluvy skúma zo zákona a zo zákona posudzuje náležitosti spotrebiteľskej zmluvy s ohľadom na ochranu práv spotrebiteľa. Nakoľko sa žalobca domáha určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, neplatnosti úverovej zmluvy a určenia, že úver je bez úrokov a bez poplatkov, súd preskúmal zmluvné podmienky tak úverovej zmluvy, ako aj dohody o zrážkach zo mzdy, aby následne po vyhodnotení zmluvných podmienok mohol rozhodnúť. Súd bol toho názoru, že neobstojí ani ďalšia procesná obrana žalovaného, že neexistuje naliehavý právny záujem na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy v zmysle § 137 písm. c) CSP. V prípade totiž, že spotrebiteľská zmluva o úvere obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, pre ktoré je úver bezúročný a bez poplatkov, môže nastať situácia, že veriteľ uplatní svoje právo na zrážky zo mzdy, tak ako sa stalo v danom prípade, a napriek neprijateľným podmienkam dosiahne plnenie vo svoj prospech, pričom žalobca nemôže nijakým spôsobom zabrániť svojmu zamestnávateľovi vykonávanie týchto zrážok. Naliehavý právny záujem má žalobca preto, aby zastavenie možnosti žalovaného bez súdnej kontroly vymôcť plnenie nad prípustnú výšku, pretože v opačnom prípade by sa musel sám domáhať vydania toho, čo žalovaný neprávnym získal. Teda nemôže žalovaný tvrdiť, že by vyhovie žalobe nevyriešilo podstatu, ale len vyvolalo ďalšie súdne konania. To isté platí aj pre prípad, že sa žalobca domáha určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti daného úveru, pretože vyhovie žalobe o tomto nároku už žalovaný nebude môcť požadovať od žalobcu úroky a poplatky za poskytnutý úver. Preto je daný naliehavý právny záujem na určení platnosti, resp. neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a aj určení bezúrokovosti a bezpoplatkovosti úveru. Súd podrobil skúmaniu podmienky zmluvy o spotrebiteľskom úvere, uzavretej dňa 22. 09. 2015, č. 1581201046 a zistil, že žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 5.000 eur s termínom splatnosti 15. 09. 2024, pri počte splátok 108 mesačne vo výške 88 eur. Mesačná splátka pozostáva zo splácania úveru vo výške 82 eur a 6 eur náklady spojené s poistením schopnosti splácania. Ročná percentuálna miera nákladov je 14,90%, odplata za poskytnutie úveru 15,34%, priemerná RPMN na trhu 11,01%, najvyššia prípustná hodnota odplaty 22,02% a celková čiastka, ktorú má klient zaplatiť je 8.686,82 eura. Prepočítaním hodnoty RPMN však súd zistil, že tento údaj je nesprávne uvedený, nakoľko skutočná hodnota RPMN je 17,37%, a nie 14,90% vykazovaná žalovaným. Podľa názoru súdu, nesprávnosť udanej hodnoty RPMN je dôsledkom celkovo nejasne a nepresne udávanej čiastky, ktorú má klient zaplatiť na úvere vo výške 8.683,82 eura, ďalej nie je jasná ani udávaná výška odplaty 15,34% ročne za poskytnutie úveru, a vôbec ani údaj o celkovej výške finančnej čiastky, ktorú žalobca žalovanému skutočne zaplatí nie je reálny. Pri počte splátok 108 mesačne splácaných po 88 eur žalobca celkovo vráti žalovanému až 9.504 eur a pri splátkach vo výške 82 eur mesačne je to suma 8.856 eur, takže nijako výpočtom nevychádza čiastka uvádzaná v zmluve 8.683,82 eura. Z uvedeného nie je možné zistiť, aké nároky žalovaného a v akej výške sú zahrnuté do reálne sa majúcej sumy 9.504 eur zaplatiť. Žalovaný môže tvrdiť, že 6 eur mesačne predstavuje poistenie, avšak aj poistenie predstavuje náklady, ktoré vzniknú spotrebiteľovi čerpaním úveru, a teda sa musia tieto náklady prejaviť v hodnote RPMN. Pritom zo zmluvy musia byť známe: výška splátok, počet a termíny splácania splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. l zákona). Z údajov uvedených v zmluve je však nezistiteľné, aká suma tvorí istinu, úroky a poplatky. Za týchto okolností žalobca pri uzatváraní zmluvy nemohol vedieť, aké bude

mať celkové náklady, keď si vzal úver vo výške 5.000 eur a vlastne ani to, koľko v skutočnosti za tento úver zaplatí. Odplata za poskytnutie úveru je vyjadrená ako 15,34% ročne, nevysvetľuje však, z akej sumy sa ročne vypočítava, či zo sumy úveru, lebo každoročne postupne z nižšej čiastky splatenej len istiny alebo aj istiny, úrokov a poplatkov alebo inak. S poukazom na uvedené súd vyhodnotil tento úver za bezpoplatkový a bezúročný, nakoľko chýbajú, resp. sú nesprávne udávané obligatórne náležitosti spotrebiteľskej zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. l) a k) zákona a s poukazom na § 11 ods. 1 písm. b) a d) zákona. Súd rozhodol, že úver na základe spotrebiteľskej zmluvy je bezpoplatkový a bezúročný, a týmto určením nadobudne žalobca právnu istotu, že žalovaný nemôže od neho vymôcť neoprávnene viac, než mu patrí. V časti o určenie neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy zo dňa 22. 09. 2015 č. 1581201046 súd žalobu zamietol, nakoľko zmluva bola uzavretá písomne na základe dvojstranného prejavu vôle zmluvných strán v zmysle § 43 a nasl. Občianskeho zákonníka a neobsahuje také náležitosti, ktoré by ju robili neplatnou v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Neplatné sú neprijateľné zmluvné podmienky danej zmluvy a sankcie za neprijateľné zmluvné podmienky upravuje v § 11 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ s dlžníkom. Pre takúto dohodu platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Musí obsahovať označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola síce uzavretá ako samostatný právny dokument, ale pohľadávka žalovaného voči žalobcovi zabezpečená touto dohodou je tvorená úverom, vrátane príslušenstva úveru, prípadne uplatnenými zmluvnými pokutami, nákladmi, ktoré veriteľovi vzniknú v súvislosti s vymáhaním uvedených pohľadávok voči dlžníkovi v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere uzavretou 22. 09. 2015. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečená pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejavíť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku. V danej dohode o zrážkach zo mzdy je síce uvedené, že sa zabezpečuje úver 5.000 eur, ale aj zaplatenie úrokov, úrokov z omeškania, poplatkov a nákladov spojených s uplatnením týchto nárokov, čo nemožno považovať za presné a úplné konkretizovanie zabezpečenej pohľadávky, a preto súd považoval vymedzenie zabezpečovanej pohľadávky za neurčité, a teda neplatné podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Navyše, žalovaný použil zabezpečovací prostriedok na nároky, ktoré mu nepatria, keď je úver bezúročný a bez poplatkov na základe absencie obligatórnych náležitostí spotrebiteľskej zmluvy. V občianskoprávných vzťahoch, vrátane zmluvných vzťahov v zmysle § 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka majú účastníci rovnaké postavenie. Veriteľ vo vzťahu k spotrebiteľovi nie je vo vzťahu nadriadenosti a neprislúcha mu právo jednostranne určovať, aké pohľadávky a v akej výške, ktoré v budúcnosti vzniknú, sa budú realizovať formou zrážok zo mzdy v prospech veriteľa. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná. Svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa, teda žalobcu. Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že žalobca ako spotrebiteľ mal možnosť odmietnuť zabezpečovací prostriedok poskytovaného úveru. Žalovaný nepreukázal ani skutočnosť, že žalobcu poučil o následkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy a že poskytnutie úveru nebolo podmienené uzavretím dohody o zrážkach zo mzdy. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobca mal v konaní neúspech len v nepatrnej časti, preto mu patrí nárok vo výške 100% voči neúspešnému žalovanému. O výške náhrady rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote žalovaný odvolanie, vo výroku o určení, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá dňa 22. 09. 2015, č. 1581201046 medzi žalobcom a žalovaným je neplatná, vo výroku o určení, že úverová zmluva zo dňa 22. 09. 2015, č. 1581201046 medzi žalobcom a žalovaným je bezúročná a bezpoplatková a vo výroku o náhrade trov konania. Ohľadne dohody o zrážkach zo mzdy uviedol, že súd nezisťoval, či žalobca bol alebo nebol poučený o následkoch uzatvorenia dohody o zrážkach zo mzdy. Súd sa touto otázkou nezaoberal a bez možnosti reagovať na otázky súdu rozhodol bez toho, aby žalovanému neuprel jeho zákonné právo účinne sa brániť. Súdu bol predložený spolu s vyjadrením aj formulár pre štandardné informácie o spotrebiteľských úveroch podpísaný priamo žalobcom. Z tohto formulára vyplýva, že uzatvorenie dohôd o zrážkach zo mzdy nie je podmienkou uzatvorenia zmluvy o úvere. V tomto ustanovení je uvedené, že dohoda o zrážkach zo mzdy sa ako zabezpečovací inštitút akceptuje len v tom prípade, pokiaľ bude so spotrebiteľom písomne dohodnutá. Žalobca potvrdil, že už v minulosti mal úvery. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy a jeho obsah dobre poznal, nakoľko rovnaký druh zmluvy mal uzatvorený aj predtým a jeho obsah nenamietal. Súd túto otázku vôbec neskúmal a v konaní nebola predostretá ako sporná, preto súd svojím rozhodnutím odňal žalovanému právo možnosť konať pred súdom. Zo žaloby vyplýva, že žalobca

dohodu o zrážkach zo mzdy nevnímal ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, nenamietal obsahové náležitosti, ani skutočnosť, že nebol oboznámený s obsahom inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy. Žalovaný videl odňatie možnosti konať pred súdom v tom, že nemohol pred súdom uplatniť svoje právo, pretože mu to súd znemožnil postupom, ktorý odporuje CSP. Názor súdu o tom, že žalovaný sám rozhodol o výške pohľadávky, ktorú môže vymáhať prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy, je nesprávny. K naliehavému právnomu záujmu uviedol, že žalovaný namietal nedostatok naliehavého právneho záujmu pre určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, pričom poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/325/2016. Uviedol, že v danej veci nie je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení, pretože otázka, či je úver poskytnutý žalobcovi bezúročný a bez poplatkov môže byť riešená pri posudzovaní nároku na plnenie, kde má praktický dopad v podobe rozhodnutia o právnej povinnosti. Samotné konštatovanie, či je úver poskytnutý žalobcovi bezúročný a bez poplatkov nemá pre žalobu žiaden praktický význam, a preto nebol na požadovanom určení daný naliehavý právny záujem. Vzhľadom k tomuto záveru mal žalobca svoju žalobu formulovať iným spôsobom. Súd rozhodol o bezúročnosti úveru na základe podľa neho nesprávne vypočítaného RPMN. Súd neuviedol spôsob výpočtu pre RPMN, ktorým dospel k svojmu záveru. Pri absencii výpočtu RPMN súdom, resp. uvedenia spôsobu a postupov, akým dospel súd k svojmu výsledku, spôsobuje nepreskúmateľnosť rozsudku prvej inštancie a už predmetná skutočnosť je dôvodom na zrušenie rozsudku a vrátenie vecí súdu na nové konanie. Poukázal na rozhodnutia NS SR a uviedol, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho konania. Súd v rozpore s informáciami uvedenými vo formulári pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere, ktorý bol ako dôkaz predložený spolu s vyjadrením zo dňa 31. 07. 2017, započítava do celkovej výšky nákladov aj poisťné. Súd tak ignoroval ustanovenie § 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov. Z formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľských úveroch podpísaného žalobcom je zrejmé, že poisťenie nebolo podmienkou uzatvorenia zmluvy o úvere a ani získania úveru za daných podmienok (čl. 3 písm. d). Poisťenie preto nie je súčasťou celkových nákladov spojených s úverom. Na základe uvedených skutočností je preukázané, že súd vydal nedostatočne odôvodnené a zmatečné rozhodnutie, pričom súd rozhodol na základe neúplne zisteného skutkového stavu, ktorý odporuje skutkovému stavu v zmysle súdu predložených dôkazov a súčasne súd odignoroval zákonnú dikciu ustanovenia § 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z. z. a z týchto dôvodov rozhodnutie súdu prvej inštancie neobstojí. Žalobca požadoval od súdu rozhodnutie v štyroch výrokoch, v jednom výroku vzal svoju žalobu späť, v jednom výroku súd žalobu zamietol. Žalobcov úspech vo veci bol v rozsahu 50%, čo nepredstavuje len nepatrný neúspech, a preto rozhodnutie súdu o trovách konania nezodpovedá skutkovému stavu v danej veci. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vrátil na nové prejednanie alebo, aby ho zmenil tak, že žalobu zamietne a žalobcu zaviazne na náhradu trov konania 100%.

3. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania žalovaného (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania, s verejným vyhlásením rozsudku a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie žalovaného vo veci samej nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku týkajúcom sa určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 22. 09. 2015 je neplatná, ako aj vo výroku, ktorým bolo určené, že úverová zmluva zo dňa 22. 09. 2015 je bezúročná a bez poplatkov, ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a vo výroku o trovách konania podľa ustanovenia § 388 CSP zmenil.

4. Žalobca sa podanou žalobou sa domáhal určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy č. 1581201046, uzavretá dňa 22. 09. 2015 medzi žalobcom a žalovaným je neplatná, určenia, že zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 1581201046, uzavretá dňa 22. 09. 2015 medzi žalobcom a žalovaným je neplatná, určenia, že úver je bezúročný a bez poplatkov pre absenciu povinných náležitostí v úverovej zmluve a uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi finančné zadostučinenie 300 eur. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy, uzavretá dňa 22. 09. 2015, číslo zmluvy: 1581201046 medzi žalobcom a žalovaným je neplatná. V časti o určení, že zmluva o spotrebiteľskom úvere, uzavretá dňa 22. 09. 2015, číslo: 1581201046 medzi žalobcom a žalovaným je neplatná, žalobu zamietol. Určil, že úverová zmluva zo dňa 22. 09. 2015, číslo: 1581201046, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je bezúročná a bezpoplatková. Konanie v časti o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi finančné zadostučinenie 300 eur zastavil. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100%, ktorú je povinný zaplatiť žalobcovi žalovaný s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku. Z dôvodu, že žalovaný podal odvolanie len vo

výroku o určenie, že dohoda o zrážkach zo mzdy, uzavretá dňa 22. 09. 2015, č. 1581201046 medzi žalobcom a žalovaným je neplatná, vo výroku o určenie, že úverová zmluva zo dňa 22. 09. 2015, č. 1581201046 medzi žalobcom a žalovaným je bezúročná a bezpoplatková a vo výroku o náhrade trov konania, sú len tieto tri výroky predmetom preskúmania odvolacím súdom a vo zvyšných výrokoch je rozhodnutie súdu prvej inštancie už právoplatné.

5. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

8. Odvolací súd po preskúmaní veci v rozsahu a z dôvodov uvedených žalovaným v odvolaní dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil, pričom v odôvodnení rozhodnutia dal odpovede a riadne odôvodnil všetky pre posúdenie veci podstatné skutočnosti, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, a keďže s odôvodnením napadnutého rozhodnutia sa stotožňuje, na tieto dôvody podľa § 387 ods. 2 CSP odkazuje. Na potvrdenie správnosti záverov súdu prvej inštancie a k námietkam uvedeným v odvolaní žalovaného odvolací súd dodáva nasledovné.

9. Podľa § 137 písm. c) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

10. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení je tak základným procesným predpokladom každej tzv. určovacej žaloby, bez jeho existencie je vylúčené zaobranie sa takouto žalobou vecne. Teda, súd musí mať existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení v každom štádiu konania preukázanú. Pre žalobcu to znamená nevyhnutnosť tvrdiť a dokázať skutočnosti, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení, čo je jednou z podmienok na to, aby súd mohol v rozsudku žalobe meritórne vyhovieť. Naliehavý právny záujem sa viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu; záver súdu o (ne)existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu predpokladá teda posúdenie, či podaná určovacia žaloba je procesne prípustným nástrojom ochrany jeho práva a či snáď spornosť neodstraňuje a len zbytočne vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné konanie. Naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení treba skúmať predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podanou žalobou a konečný zmysel navrhovaného rozhodnutia. Ak žalobca neosvedčí svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie žaloby. Vychádzajúc z uvedeného, posudzujúc záver súdu prvej inštancie ohľadom naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca má na určení bezúrokovosti a bezpoplatkovosti úveru a na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy naliehavý právny záujem a súd prvej inštancie sa s touto otázkou správne a v dostatočnom rozsahu vysporiadal.

11. Odvolací súd sa stotožňuje aj so záverom súdu prvej inštancie, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov z dôvodu, že sú v ňom nesprávne uvedené údaje ohľadom RPMN a toho, koľko má žalobca na úver zaplatiť. Pri splátkach 88 eur mesačne (vrátane poistenia) a počte splátok 108 by celková suma bola 9.504 eur a pri splátkach 82 eur mesačne 8.856 eur, pričom ani jedna z týchto súm

nekorešponduje s celkovou sumou, ktorú má žalobca zaplatiť uvádzanou v zmluve vo výške 8.683,82 eura. Aj keď žalovaný vo vyjadrení v priebehu konania, ako aj v odvolaní, tvrdil, že z formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že žalobcovi boli poskytnuté všetky informácie o vlastnostiach spotrebiteľského úveru, vrátane požiadaviek žalovaného o vyžadovaných zárukách a má z neho vyplývať, že poistenie nebolo podmienkou uzatvorenia zmluvy o úvere, a teda ani výška mesačného poistného sa nemá zarátať do výšky nákladov na úver, v priebehu konania, ako ani odvolania tento doklad súdu nepredložil, a teda tieto svoje tvrdenia nepreukázal. Ak potom súd prvej inštancie pri výpočte RPMN do celkových nákladov ráatal sumu 88 eur mesačne (teda vrátane poistenia), je jeho záver správny, pričom RPMN uvádzaná v zmluve nekorešponduje ani s výškou splátok 88 eur mesačne, ani s výškou splátok 82 eur mesačne pri výške úveru 5.000 eur a počte splátok 108, z ktorých odvolací súd pri posudzovaní výšky RPMN vychádzal. Z uvedeného dôvodu sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že predmetný úver je z dôvodu absencie náležitostí podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch považovaný podľa § 11 ods. 1 tohto zákona za bezúročný a bez poplatkov.

12. K správnym a výstižným dôvodom uvedeným v rozsudku je potrebné dodať, že aj čl. 6 Smernice Rady R 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle efektivity vykladať v tom zmysle, že bráni uplatňovaniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy. Vychádzajúc zo skutočnosti, že zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu má spotrebiteľský charakter podľa § 52 Obč. zákonníka, je potrebné urobiť záver, že aj na dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorou bolo zabezpečené plnenie z uvedenej úverovej zmluvy sa vzťahujú ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách. V tomto kontexte samotná dohoda o zrážkach zo mzdy môže vyvolať určitú nerovnováhu v postavení spotrebiteľa a veriteľa, keďže inštitút zrážok zo mzdy neprímerane uľahčuje veriteľovi vymoženie svojej pohľadávky aj v časti, v ktorej je založená na nekalých podmienkach. Veriteľ je vo výhodnejšom postavení, pretože môže veľmi jednoducho vymôcť aj také čiastky, ktoré sa zakladajú na nekalých zmluvných podmienkach, pričom spotrebiteľ musí vynaložiť značné úsilie preto, aby získal takto zaplatené prostriedky späť a môže byť od takého postupu odradený neprímeranými nákladmi a ťažkosťami.

13. Vychádzajúc z uvedeného, teda z toho, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov, súd prvej inštancie správne vyhodnotil aj dohodu o zrážkach zo mzdy ako neplatnú, keď mala zabezpečovať pohľadávku žalovaného tvorenú úverom, vrátane príslušenstva úveru, prípadne uplatnenými zmluvnými pokutami, nákladmi, ktoré veriteľovi vzniknú v súvislosti s vymáhaním uvedených pohľadávok voči dlžníkovi v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, teda pohľadávka nie je presne špecifikovaná, keď rozsah v zmysle tejto dohody je vyšší ako samotný úver (keďže je bezúročný a bez poplatkov). Odvolací súd sa aj s týmto záverom súdu prvej inštancie stotožňuje, pričom dôvody uvádzané žalovaným v tejto časti sú bezpredmetné, pretože dôvodom neplatnosti tohto úkonu sú iné dôvody.

14. Keďže súd sa v odôvodnení rozsudku presvedčivo vyrovnal so všetkými skutkovými okolnosťami veci, stručne, jasne, výstižne vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, ako vec právne posúdil, je jeho rozhodnutie presvedčivé, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku týkajúcom sa určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná, ako aj vo výroku, ktorým bolo určené, že úverová zmluva zo dňa 22. 09. 2015 je bezúročná a bez poplatkov, ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a vo výroku o trovách konania podľa ustanovenia § 388 CSP zmenil.

15. Predmetom odvolacieho konania bol aj výrok o náhrade trov konania. Keďže žalobca sa podanou žalobou domáhal troch určujúcich výrokov a priznania finančného zadostučinenia v sume 300 eur, pričom úspešný bol v dvoch výrokoch, v jednom výroku vzal žalobu späť, teda zavinil zastavenie konania a v jednom výroku bola žaloba zamietnutá, úspech žalobcu bol v rozsahu 50%, preto odvolací súd podľa § 388 CSP výrok o náhrade trov konania na súde prvej inštancie zmenil a podľa pomeru úspechu v konaní rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

16. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, a keďže žalovaný sa domáhal zmeny troch výrokov, pričom úspešný bol v dvoch, jeho celkový úspech v

odvolacom konaní je v rozsahu 1/3 (2/3 - 1/3), preto odvolací súd zaviazal žalobcu na zaplatenie trov odvolacieho konania žalovaného v rozsahu 1/3.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).